

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/92/2017
Identifikačné číslo spisu: 6412216437
Dátum vydania rozhodnutia: 24.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6412216437.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu R. Y., trvalým pobytom v A., zastúpeného advokátkou JUDr. Elenou Ľalíkovou, so sídlom v Bratislave, Podbrezovská 34, proti žalovanému C. A., trvalým pobytom v V., zastúpenému advokátom JUDr. Ivom Osvaldom, so sídlom vo Zvolene, Trhová 1, o zaplatenie 9 294,30 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 9C/109/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. apríla 2017 sp. zn. 15Co/28/2016 takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. apríla 2017 sp. zn. 15Co/28/2016
z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou podanom na okresnom súde dňa 3. decembra 2012 domáhal na žalovanom vrátenia pôžičky vo výške 9 249,30 € s príslušenstvom, poskytnutej zmluvou o pôžičke zo 14. októbra 2008, pôvodne splatnej 31. decembra 2008.
2. Okresný súd Žiar nad Hronom (v poradí prvým) rozsudkom zo 17. decembra 2013 č.k. 9 C 109/2013-55 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9 294,30 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 10,5 % ročne od 14. októbra 2009 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol.
3. Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalovaného uznesením z 3. júna 2015 sp. zn. 15Co/341/2014, rozsudok okresného súdu vo výrokoch, ktorým súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť 9 294,30 € s príslušenstvom a o trovách konania zrušil, a vec mu vrátil na ďalšie konanie, s úpravou dôslednejšie skúmať otázku zmeny splatnosti pohľadávky s ohľadom na vznesenú námietku jej premlčania zo strany žalovaného. Zároveň vyslovil právny názor, že ak bola pôvodná zmluva o pôžičke uzavretá písomne, každá jej prípadná zmena sa mohla platne dohodnúť opäť iba písomnou formou v zmysle ustanovenia § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka pod následkom absolútnej neplatnosti tejto dohody.

4. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom (v poradí druhým) z 29. septembra 2015 č.k. 9C/109/2013-90 prvým výrokom žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 300 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 2 034,74 €, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z pripojeného trestného spisu súd zistil, že žalovaný (v trestnom konaní obžalovaný) bol právoplatne odsúdený trestným rozkazom č.k. 1 T 9/2012-180 z 30. augusta 2012 za trestný čin podvodu podľa § 221 ods. 1 a ods. 2 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody s podmieneným odkladom, pričom žalobca (v trestnom konaní poškodený) bol súčasne predmetným trestným rozkazom odkázaný s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 40 ods. 2, § 101, § 112, § 122 ods. 3 a § 657 Občianskeho zákonníka. Dospel k záveru, že medzi stranami sporu došlo dňa 14. októbra 2008 k uzavretiu zmluvy o pôžičke podľa § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému bezúročne sumu 9 294,30 € v hotovosti pri podpise zmluvy, žalovaný uvedenú čiastku prevzal a súčasne sa zaviazal vrátiť ju žalobcovi v mieste jeho bydliska do 31. decembra 2008. Výška poskytnutej sumy ako aj lehota splatnosti v písomnej zmluve boli doplnené rukou žalovaného. Súd posúdil predmetný záväzkový vzťah (ktorý bol uzavretý v písomnej forme) za platne uzavretý, hoci zákon pre daný druh záväzkového vzťahu písomnú formu nepredpisuje. Súd mal za preukázané, že medzi stranami bola písomne dojednaná lehota splatnosti záväzku žalovaného do 31. decembra 2008, pričom dospel k záveru, že medzi stranami nedošlo k následnému dojednaniu zmeny uvedeného zmluvného vzťahu. Poukázal na § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého na zmenu akejkolvek písomne uzavretej zmluvy sa vyžaduje písomná dohoda zmluvných strán. Keďže zmena zmluvy písomnou dohodou nebola preukázaná, súd mal za to, že lehota splatnosti v pôvodnej zmluve o pôžičke nebola zmenená. Uvedenú skutočnosť potvrdzuje aj fakt, že žalobca v pôvodnej žalobe, ako aj vo výzve na zaplatenie sumy splatnosť pôžičky odvodzoval od daného dátumu, keď úrok z omeškania aj zmluvnú pokutu požadoval od 1. januára 2009. Vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania súd posudzoval premlčanie žalobcom uplatneného nároku, pričom aplikoval všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu uvedenú v § 101 Občianskeho zákonníka (súd mal za to, že v danej veci nie je možné aplikovať § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Uvedená doba plynie odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať prvý raz. Keďže pôžička nadobudla splatnosť 31. decembra 2008, žalobca mohol prvýkrát vykonať právo 01. januára 2009. Od uvedeného dátumu začala plynúť premlčacia doba. Uvedená doba spočívala v období od podania trestného oznámenia, teda od 23. decembra 2011 do právoplatného skončenia trestného konania 09. novembra 2012, keď nadobudol právoplatnosť trestný rozkaz. Od uvedeného dátumu začala plynúť znova. Súd dospel k záveru, že posledným dňom na podanie žaloby na súde tak bol pondelok 19. novembra 2012. Žalobca podal žalobu až 03. decembra 2012, teda po uplynutí premlčacej doby. Vzhľadom na premlčanie žalobcom uplatneného nároku súd žalobu zamietol. Námietke žalobcu o vykonanie výsluchu svedka M. Y., ktorý by potvrdil ústnu dohodu účastníkov zmluvy o zmene splatnosti pôžičky do 14. októbra 2009 nevyhovelo s odôvodnením, že vzhľadom na nutnosť aj tejto zmeny v písomnej forme, išlo o dôkaz nadbytočný. O náhrade trov konania rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie žalobca.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 12. apríla 2017 sp. zn. 15Co/28/2016 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 a ods. 2 CSP) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi. Odvolací súd sa vysporiadal so žalobcom uplatnenou námietkou zaujatosti s poukazom na § 15a ods. 5 O.s.p. a nadriadenému súdu ju nepredkladal. Odvolací súd sa podrobne zaoberal s jednotlivými odvolacími námietkami žalobcu. Dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a v celom rozsahu sa stotožnil s jeho odôvodnením, keď mal za to, že súd prvej inštancie sa v rozhodnutí riadil názorom odvolacieho súdu vysloveným v jeho predchádzajúcom zrušujúcom uznesení. Odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za dostatočne odôvodnené, teda odôvodnené v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. Súd prvej inštancie dostatočne vyjadril, z akých skutkových okolností vychádzal, podľa akých právnych predpisov tieto skutočnosti hodnotil a k akým záverom dospel. K žalobcom uplatnenej námietke, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že strany uzavreli zmluvu o pôžičke v zmysle § 657 Občianskeho zákonníka v písomnej forme, z ktorej jednoznačne vyplýva, že lehota splatnosti bola dohodnutá do 31. decembra 2008.

Predložená zmluva o pôžičke ako akceptovateľný listinný dôkaz nebola žiadnym akceptujúcim spôsobom spochybnená. Odvolací súd zdôraznil, že samotný žalobca v žalobe uviedol, že žalovaný sa zaviazal vrátiť pôžičku do 31. decembra 2008 a za týmto účelom žiadal vykonať dôkaz zmluvou o pôžičke, ktorú k žalobe pripojil, a z ktorej súd vychádzal. Následne iba tvrdil, že žalovaný mu uvedenú sumu nevrátil do 31. decembra 2009. V žalobe neargumentuje, že by došlo k zmene uvedenej zmluvy. Taktiež poukázal, že žalobca požadoval úrok z omeškania a zmluvnú pokutu od 01. januára 2009, a že žalobca bol v konaní riadne zastúpený advokátom. Odvolací súd zároveň považoval za účelové námietky žalobcu týkajúce sa spôsobu uzavretia zmluvy, ktoré nezodpovedajú zisteným skutočnostiam. Uviedol, že zmluva o pôžičke môže byť uzavretá v ústnej alebo písomnej forme, pričom z dokazovania vyplynulo, že žalovaný poprel, že by zmluva bola uzatváraná ústne, prípadne že by došlo k jej zmene. K námietke, že po uzatvorení zmluvy v ústnej forme žalovaný následne vypísal písomný formulár zmluvy o pôžičke, ktorý však možno považovať iba za dlžobný úpis, odvolací súd poukázal, že žalobca v podanej žalobe a ani pred rozhodnutím odvolacieho súdu v tomto smere nič netvrdil, keď žalobca v priebehu konania vo svojej výpovedi nespochybnil, že uzavrel zmluvu o pôžičke v písomnej podobe, a ani to, že splatnosť bola dohodnutá do konca roka 2008 a žalovaný poprel, že by došlo k jej zmene. Keďže zmluva bola uzavretá písomne, mohla byť s poukazom na § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka zmenená iba písomne, čo sa nestalo, a preto splatnosť pôžičky nemohla byť z uvedeného dôvodu predĺžená. Pokiaľ by sa strany aj ústne dohodli na inej splatnosti, takáto dohoda by bola v zmysle uvedeného ustanovenia neplatná. Odvolací súd zároveň považoval uvedenú zmluvu o pôžičke za platnú, podľa jeho názoru je zrozumiteľná a nevznikli z nej výkladové pochybnosti. K námietke, že zmluva mala byť iba dlžobným úpisom uviedol, že žalobca uvedené v žalobe a ani vo vyjadrení po zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu netvrdil. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 55/1998. Zo zmluvy o pôžičke nevyplýva, že by ňou žalovaný uznával dlh, navyiac v takomto prípade by nebolo dôvodné, aby tento „dlžobný úpis“ podpisoval žalobca. Odvolací súd taktiež dospel k záveru, že na vec nie je možné aplikovať § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, na doplnenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. mája 2010 sp. zn. 1 Cdo 82/2009. Žalobca sa v konaní nedomáhal náhrady škody, ale žaloval svoj nárok titulom uzavretej zmluvy o pôžičke. Súd prvej inštancie tak správne posúdil, že je na vec potrebné aplikovať všeobecnú trojročnú premlčaciu lehotu, správne posúdil jej plynutie a dospel k správne záveru o premlčaní žalobcovho práva. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 396 ods. 1 CSP.

6. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“ alebo „žalobca“), ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (tzv. zmätočnosť konania a rozhodnutia) a § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP; navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dovolaní poukázal na to, že v danom prípade rozsudok odvolacieho súdu je typickým príkladom ústavným súdom mnohokrát reprobovaného formalistického odôvodnenia zrejmej nespravodlivosti, keď uprednostnil iba zdanlivú legalitu zmluvného záväzku medzi účastníkmi konania, pred hodnotami materiálneho právneho štátu, ktoré bol povinný chrániť. Podľa všetkých učebníc občianskeho práva platí, že ku vzniku zmluvy o pôžičke nestačí sa len dohodnúť na jej obsahu - čo bolo pre súd dominantné - lebo táto zmluva je zmluvou reálnou (kontraktom), ale výlučne odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Pre zmluvu o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom. Ak už je zvolená akákoľvek forma uzavretia zmluvy, jej účinnosť (pretože ide typicky o zmluvu reálnu) nastáva až skutočným odovzdaním požičaných vecí dlžníkovi. V danom prípade bolo nesporné a súdy sa touto podstatnou okolnosťou nezaoberali, že žalobca najskôr odovzdal peniaze žalovanému a až následne žalovaný napísal písomnú zmluvu o pôžičke. Žalobca tvrdil, že okamihom odovzdania finančných prostriedkov žalobcom žalovanému vznikol reálny kontrakt - účinný - ústne, či dokonca konkludentne. Preto následnú písomnú zmluvu žalobca nepovažoval za právnu skutočnosť rozhodujúcu pre vznik zmluvy o pôžičke, ale za tzv. dlžobný úpis, ktorým žalovaný dlžník písomne potvrdil, že veriteľovi dlží určitú finančnú čiastku. Podľa žalobcu strany písomnej zmluvy o pôžičke mienili neformálnou dohodou posunúť jej splatnosť o jeden rok, počas ktorého by mu táto suma vyprodukovala určitý zisk z podnikania, z ktorého by pôžičku žalobcovi vrátil; za dva mesiace (od 14. októbra 2008 do 31. decembra 2008) to nebolo reálne, čo si uvedomil ihneď žalovaný po podpísaní

zmluvy, preto došlo k jej čiastočnej úprave, s čím súhlasil aj žalobca, ktorý prvé kroky k vráteniu pôžičky robil až po 14. októbri 2009. Podľa žalobcu odvolací súd otázku (ne)platnosti dohody o posunutí splatnosti pôžičky vyriešil v rozpore s ustanovením § 40 ods. 1, 2 a § 40a Občianskeho zákonníka, a keďže ide o otázku, ktorá v rozhodovaní dovolacieho súdu dosiaľ nebola vyriešená, bol naplnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Žalobca v dovolaní opakovane zdôraznil argument o len relatívnej a nie absolútnej neplatnosti ním tvrdenej ústnej dohody o zmene splatnosti pohľadávky, v dôsledku čoho navrhol dôkaz výsluchom svedka M. Y., ktorý bol pri jednaní účastníkov zmluvy a bol by potvrdil jej existenciu, ale odvolací súd tento dôkaz odmietol vykonať pre jej nadbytočnosť vzhľadom na jeho názor o absolútnej neplatnosti tejto dohody, čím pre žalobcu založil dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Naostatok žalobca v dovolaní namietal, že odvolací súd vôbec nerozpoznal v konaní kolíziu dvoch základných práv chránených ústavným poriadkom, a to ochrany vlastníckeho práva u žalobcu, verzus právna istota vo forme účinnosti námietky premlčania vznesenej žalovaným. V dôsledku toho, že túto námietku nerozpoznal, potom ju ani neriešil (napr. testom proporcionality), čím odvolací súd zaťažil svoje konanie a rozhodnutie nepreskúmateľnosťou pre nedostatok dôvodov. Uvedený postup považoval za rozporný s právom žalobcu na spravodlivý proces a spravodlivé rozhodnutie, keď súd dal prednosť neoprávnenému obohateniu žalovaného, čo je aj objektívne neakceptovateľné z hľadiska § 3 ods. 1, či § 451n Občianskeho zákonníka. Odvolací súd tak z práva urobil nástroj odcudzenia, absurdity, či bezdôvodného obohacovania, ktorého zákaz bol ESLP uznaný ako všeobecný právny princíp (Moskal v. Poľsko, č. 10373/05).

7. Žalovaný sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadril.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné a napadnutý rozsudok treba zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP).

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Žalobca v dovolacích námietkach, v ktorých poukazuje na ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP a § 420 písm. f/ CSP, prekladá ako prvoradú otázku platnosti zmeny zmluvy o pôžičke z hľadiska ním tvrdenej formy, a k termínu zmeny jej splatnosti navrhol a toto tvrdenie podporil dôkazom, ktorý zostal z jeho pohľadu opomentý. To vedie podľa dovolacieho súdu k záveru, že dovolanie je meritórne prejednatelné.

11. V prejednávanej veci kľúčovým je zjavne posúdenie platnosti zmeny zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka (jej formy), a či prípadná ústna dohoda o zmene jej splatnosti musela byť absolútne neplatná alebo nie. Potom mohol odvolací súd zvažovať otázku opomenutého dôkazu tak, aby dovolateľovi odpovedal na každý z jeho relevantných argumentov.

12. Zmluva o pôžičke je zmluva, ktorou veriteľ prenecháva dlžníkovi vec určenú podľa druhu a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby vec rovnakého druhu (§ 657 Občianskeho zákonníka); predmetom zmluvy sú najčastejšie peniaze.

12.1. Pre uzavretie zmluvy o pôžičke zákon nevyžaduje písomnú formu, takže táto zmluva môže byť uzavretá aj ústne alebo konkludentným spôsobom. Jej podstatnými náležitosťami je popri označení zmluvných strán, predovšetkým určenie predmetu pôžičky. K jej uzavretiu vyžaduje zákon odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi, pretože ide o reálnu zmluvu.

12.2. Podstatnou náležitosťou zmluvy o pôžičke (jej obsahu) nie je určenie doby, kedy vec má byť vrátená. Ak je doba vrátenia dohodnutá v zmluve, je dlžník povinný vec vrátiť najneskôr v tejto dobe.

13. Písomnú formu zmluvy si môžu dohovoriť aj účastníci zmluvy sami, teda aj v prípadoch, kedy sám zákon písomnú formu nepožaduje (ide o tzv. zmluvnú formu prejavu).

13.1. Nedodržanie písomnej formy robí právny úkon neplatným. Táto neplatnosť je pri nedodržaní písomnej formy, či úradného zápisu stanovených zákonom absolútna (§ 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ale u dohodnutej formy len relatívna (§ 40 ods. 2 a § 40a, veta tretia Občianskeho zákonníka).

13.2. Relatívne neplatný právny úkon spôsobuje právne následky, ako by bol platný dovtedy, pokiaľ by ich nebol zbavený na námietku dotknutej osoby.

14. Žalobca v dovolaní opakovane zdôraznil argument o len relatívnej, a nie absolútnej neplatnosti ním tvrdenej ústnej dohody o zmene zmluvy o pôžičke; malo dôjsť k dohode termínu jej splatnosti dňom 14. októbra 2009 na základe výslovnej žiadosti žalovaného, čo žalobca bez ďalšieho akceptoval. Žalobca navrhol vykonať dôkaz výsluchom svedka Y. Y., ktorý bol prítomný tejto ústnej dohody, ktoré však nižšie súdy odmietli vykonať.

15. Zamietnuť návrh na vykonanie dôkazu nie je na ľubovôli súdu, lebo sa tak môže stať len v prípadoch zisťovania irelevantných faktov, faktov už objasnených, účelových návrhov sledujúcich prieťahy v konaní, a ak by mal byť vykonaný nezákonný dôkaz. Ani o jeden z uvedených dôvodov v prejednávanej veci nešlo, čo v kontexte práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP) sa posudzuje ako porušenie ústavného princípu tzv. opomenutého dôkazu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

16. Najvyšší súd tak uzatvára, že odvolací súd v rozpore s princípmi autonómie vôle a zmluvnej slobody, chránenými čl. 2 ods. 3 ústavy a zásadou pacta sunt servanda vyplývajúcej z čl. 1 ods. 1 ústavy, dospel k záveru, že strany neuzavreli platnú dohodu o splatnosti pôžičky. Na základe tohto chybného záveru potom nevysporiadal vzťahy medzi žalobcom a žalovaným vzhľadom na vznesenú námietku premlčania práva na vrátenie pôžičky, čím porušil majetkové právo žalobcu chránené čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 Protokolu k dohovoru.

17. Z uvedeného ďalej vyplýva, že v prejednávanej veci išlo najmä o stret vlastníckeho práva žalobcu, resp. jeho legitímneho očakávania v zmysle čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 Protokolu k dohovoru (vo forme vrátenia pôžičky) a právnej istoty reprezentovanej vo forme uplynutia premlčacej doby, spochybnenej platnou zmenou dohody o splatnosti pôžičky.

17.1. Odhliadnuc od uvedeného, pri strete dvoch základných práv, a to existencie vlastníckeho práva a právnej istoty, s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti (ktoré odvolací súd absolútne nerozpoznal), musí súd rozhodnúť tak, aby, ak je to možné, zostalo zachované z oboch základných práv čo najviac, a ak to možné nie je (tak ako v tomto prípade), dať prednosť tomu základnému právu, v prospech ktorého svedčí všeobecná idea spravodlivosti, prípadne iný všeobecný princíp, ako napr. neminen laedere, či zákaz bezdôvodne sa obohacovať na úkor druhého a podobne (porov. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4Obdo/16/2017, bod 21).

17.2. Vyššie uvedený test proporcionality sa ojedinele objavuje v praxi dovolacieho súdu, hoci by mal byť pravidelnou súčasťou rozhodovacieho procesu všetkých článkov sústavy všeobecných súdov, teda najmä toho, kde sa konanie končí.

17.3. V prejednávanej veci sa odvolací súd pri aplikácii a interpretácii príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 657, § 40 ods. 1, 2, § 40a a § 101) vôbec nezaoberal týmto ústavným princípom proporcionality, a to aj napriek tomu, že ho žalobca výslovne urobil predmetom svojej obrany proti námietke premlčania v písomnom podaní 22. septembra 2015 (č.l. 80 - 83 spisu). Potom táto skutočnosť sama osebe zakladá nepreskúmateľnosť, a teda i protiústavnosť vydaného rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré má za následok naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP.

18. Dovolací súd na základe vyššie uvedených záverov napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

19. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti veci odvolaciemu súdu, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.